

Utlåtande 2008:60 RIV (Dnr 322-3818/2007)

Mot nollning

Motion av Inger Stark och Susanna Brolin (båda v) (2007:35)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2007:35) av Inger Stark och Susanna Brolin (båda v) anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Inger Stark och Susanna Brolin (båda v) har i motion (2007:35) mot nollning föreslagit följande: Kommunfullmäktige beslutar att ta klar ställning mot nollning i alla skolor i staden och göra det känt för alla elever, föräldrar och skolpersonal. En hearing ordnas med elever, föräldrar, skolpersonal, organisationer och andra som är emot nollning och mobbning. Utbildningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämnderna utforma en permanent och årlig informationskampanj mot nollning enligt intentionerna i motionen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret anser att ett stort arbete sker redan nu ute på skolorna för att förebygga och förhindra nollning och detta arbete måste intensifieras för att hejda den negativa utvecklingen inför nästa läsårsstart.

Utbildningsnämnden anser att arbetet måste intensifieras för att den negativa utvecklingen ska kunna hejdas inför nästa läsårsstart. Hur man skall gå till väga beslutas i samråd med skolorna.

Mina synpunkter

Det är positivt med olika aktiviteter vid skolstartens början för att elever ska lära känna varandra, men så kallad nollning med kränkande inslag kan aldrig tolereras. Stadens skolor har under lång tid försökt stävja utvecklingen och erbjuda positiva aktiviteter för att de nya eleverna ska känna sig hemmastadda när terminen kommer i gång. Skolan måste tydligt kunna markera mot de elever som är med och arrangerar nollningar av kränkande slag. Därför kan nu skolan från och med år 2008 som en sista åtgärd flytta en mobbade elev från skolan.

Alkoholkonsumtion har kommit att bli ett sorgligt inslag i samband med nollningen. Det är mycket allvarligt att andelen elever som i tidig ålder har varit berusade eller använt narkotika ökar. Stockholms stads skolor praktiserar nolltolerans mot våld, alkohol och droger.

Den mobbning och översitteri som nollning med kränkande inslag innebär kan aldrig accepteras. Stockholms skolor ska präglas av förtroende och respekt mellan elever. Alla som arbetar i skolan är föredömen och ska tydligt visa var gränserna går. Mobbning bland elever kan vara svår att upptäcka och sker oftast då vuxna inte ser. Vid varje skola ska eleverna veta vilka man tar kontakt med och även ha möjlighet att anonymt beskriva mobbning de bevittnat eller varit med om. Rektor har ett stort ansvar att stävja en utveckling mot kränkande nollning på sin skola och ska vidta kraftfulla åtgärder om det förekommer.

En förutsättning för ett bra förebyggande samarbete mot kränkande nollning är att föräldrarna är delaktiga och tar sitt självklara ansvar. Från politiskt håll är det viktigt att tydligt markera att de kränkningar som ungdomar utsätts för i något förment inskolningssyfte aldrig kan accepteras.

Ett stort arbete sker redan nu ute på skolorna för att förebygga och förhindra kränkande nollning och detta arbete måste fortsätta och intensifieras inför nästa läsårsstart. Skolornas elevhälsoteam har en viktig roll i detta arbete. I samband med varje skolstart bör insatser mot kränkande nollning genomföras, så att alla elever, föräldrar och skolpersonal har kännedom om att det inte tolereras. På vilket sätt man ska gå till väga måste beslutas i samråd med skolorna.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2007:35) mot nollning av Inger Stark och Susanna Brolin (båda v)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Kommunfullmäktige tar klar ställning mot nollning i alla skolor i staden och gör det känt för alla elever, föräldrar och skolpersonal.
2. En hearing ordnas med elever, föräldrar, skolpersonal, organisationer och andra som är emot nollning och mobbning.
3. Utbildningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämnderna utforma en permanent och årlig informationskampanj mot nollning enligt intentionerna i motionen.
4. Därutöver vill vi framföra följande.

Det är glädjande att skolborgarrådet delar uppfattningen att det är viktigt att vi från politiskt håll är tydliga med att markera att de kränkningar som ungdomar utsätts för i förment inskolningssyfte – nollning – aldrig kan accepteras. Desto större skulle symbolvärdet vara om kommunfullmäktige gemensamt över alla partigränser beslutar att ta klar ställning mot nollning i alla skolor i staden och gör det känt för alla elever, föräldrar och skolpersonal.

Stadens skolor arbetar på olika sätt för att förebygga och förhindra nollning, men det utesluter inte att staden kan göra mycket mera. Det är dags att samla alla erfarenheter och involvera alla som är engagerade i arbetet för ett gott skolklimat, inte minst elever som har varit utsatta för nollning eller arbetar för positiva sätt att ta emot förstaårseleverna på sin skola. En hearing med elever, föräldrar, skolpersonal och organisationer skulle kunna bli ett bra avstamp för det intensifierade arbete mot nollning som även skolborgarrådet vill se inför nästa läsårsstart.

Att flytta skolelever som deltar i nollning och mobbning löser dock inga problem, utan flyttar bara problemen till en annan skola eller en annan plats i samhället. Det viktiga är att skolan har ett så gott klimat att kränkande nollning inte kommer på tal och att insatser sätts in för att förebygga att de som själva nollats inte upprepar kränkningarna mot yngre elever.

En återkommande informationskampanj mot nollning kan utformas enligt den modell som socialtjänstnämndens föräldrakampanjer mot droger har haft de senaste åren. En central kampanj står inte alls i motsatsställning till skolornas egna insatser, utan kan rätt utformad stödja det lokala arbetet. I socialtjänstnämndens kampanjer samver-

kar staden centralt med stadsdelsnämndernas drog- och brottsförebyggande samordnare på ett alldeles utmärkt sätt. En stadsövergripande kampanj mot nollning kan med fördel organiseras i samverkan med socialtjänstnämnden och givetvis med alla skolorna och stadsdelsnämndernas samordnare.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Roger Mogert* (s) enligt följande.

Kränkande behandling och mobbing kan aldrig accepteras, oavsett i vilken form den förekommer. Den nollning av det negativa slaget som det har rapporterats om från stadens skolor är därför väldigt alarmerande och oroande. Naturligtvis måste staden ge stöd till de skolor som har problem med nollningsverksamhet som leder till att elever blir kränkta eller utsatta för mobbing. Stadens skolor måste ha möjlighet att främst arbeta med förebyggande och förhindrande åtgärder, men också ha möjlighet agera om sådana fall dyker upp.

Det är viktigt att beakta att det läggs mer och mer ansvar på skolorna för att de själva ska lösa problem liknande detta, samtidigt som resurserna till skolorna minskar. För att ha en reell möjlighet till detta behövs också tillräckliga ekonomiska resurser för att t ex använda skolans elevhälsoteam och göra riktade insatser när det behövs.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2007:35) av Inger Stark och Susanna Brolin (båda v) anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 19 mars 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
KRISTINA AXÉN OLIN

Lotta Edholm

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Teres Lindberg* och *Malte Sigemalm* (alla s) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Inger Stark och Susanna Brolin båda (v) har i en motion mot nollning föreslagit följande: Kommunfullmäktige beslutar att ta klar ställning mot nollning i alla skolor i staden och göra det känt för alla elever, föräldrar och skolpersonal. En hearing ordnas med elever, föräldrar, skolpersonal, organisationer och andra som är emot nollning och mobbning. Utbildningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämnderna utforma en permanent och årlig informationskampanj mot nollning enligt intentionerna i motionen.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Den så kallade nollningen bland Stockholms gymnasieelever uppmärksammades stort i media i samband med starten av höstterminen 2007. Under de senaste åren har nollningen i huvudsak varit ett problem i innerstadsgymnasierna men även andra skolor har haft liknande problem.

Alkoholkonsumtion har kommit att bli ett tragiskt inslag i samband med nollningen. Stadsledningskontoret ser mycket allvarligt på att andelen elever som i tidig ålder har varit berusade eller använt narkotika ökar. Enligt Stockholms stads budget 2008 ska nolltolerans införas mot våld, alkohol och droger i stadens skolor.

Olika former av mobbning och kränkningar är andra inslag som sätts i samband med nollningen. Stadsledningskontoret anser att mobbning är ett av de värsta uttrycken för bristande respekt för andra människor. Enligt Stockholms stads budget 2008 ska en stadsövergripande policy mot mobbning tas fram och krav ställs på likabehandlingsplaner mot mobbning på alla skolor. Som sista åtgärd ska mobbade elever, även mot föräldrarnas vilja, kunna flyttas från skolan.

Ett stort arbete sker redan nu ute på skolorna för att förebygga och förhindra nollning och detta arbete måste intensifieras för att hejda den negativa utvecklingen inför nästa läsårsstart. Skolornas elevhälsoteam har en viktig roll i detta arbete. Enligt Stockholms stads budget 2008 ska förebyggande åtgärder som en väl fungerande elevvård bestående av skolkuratorer, psykologer och skolsköterskor finnas tillgängliga för alla skolor.

Det finns även ett strukturerat samarbete i innerstaden mellan grundskola, föräldrar, polis och stadsdelar och med anledning av den tragiska dödsmisshandeln på

Kungsholmen i höstas har detta samarbete utökats med representanter för gymnasieskolan.

En förutsättning för ett bra förebyggande samarbete är att föräldrarna är delaktiga och tar sitt självklara ansvar. Förutom det samarbete som varje skola har med sina föräldrar har utbildningsförvaltningen påbörjat en dialog med Föräldraalliansen i Stockholms Stad (FiSS).

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 29 november 2007 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Roger Mogert m.fl. (s) och Inger Stark (v), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 november 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Den så kallade nollningen bland Stockholms gymnasieelever har i år uppmärksammats stort i media. Det har under senare år i huvudsak varit ett problem i innerstadsgymnasierna, men även andra skolor har haft inslag i samma tradition.

Utbildningsförvaltningen ser allvarligt på kränkande inslag och den ökande alkoholkonsumtion som blivit en del av företeelsen.

Mycket görs redan nu ute på skolorna för att förebygga och förhindra de avarter av nollning som refererats i media, och arbetet måste intensifieras för att den negativa utvecklingen ska kunna hejdas inför nästa läsårsstart. Hur man skall gå till väga beslutas i samråd med skolorna. Skolornas elevhälsoteam har en viktig roll i detta arbete.

Det strukturerade samarbete som finns i innerstaden mellan grundskola, föräldrar, polis och stadsdelar utökades med representanter för gymnasieskolan med anledning av höstens dödsmisshandling. Detta samarbete fortsätter.

Ett gott förebyggande arbete inkluderar även föräldrarna. Förutom det samarbete som skolorna har med sina föräldrar, har förvaltningen påbörjat en dialog med FiSS. (Föräldraalliansen i Stockholms Stad)

Mot bakgrund av ovanstående föreslår förvaltningen nämnden att godkänna detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

RESERVATIONER M.M.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Roger Mogert m.fl. (s) och Inger Stark (v) enligt följande

1. Utbildningsnämnden återremitterar motionen enligt vad som anføres i reservationen
2. Därutöver anføres följande:

Motionen har inte bilagts ärendet varför beslutsunderlaget är ofullständigt. Därutöver har förvaltningen inte alls kommenterat intentionerna och förslagen i motionen och vi anser att det är en grund för att återremittera ärendet.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2007:35

2007:35

Motion av Inger Stark och Susanna Brolin (båda v) mot nollning

Dnr 322-3818/2007

Den livsfarliga nollningen bland Stockholms gymnasieelever måste avskaffas innan en ung människa mister livet. Enligt Metro den 10 september har Maria Ungdom fått ta emot 80 medvetlösa ungdomar under de senaste tre helgerna efter att ungdomarna varit med om nollning. En familj har nyligen polisanmält Norra Real efter att deras dotter blivit alkoholförgiftad under en terminsfest. Flickan hade kunna dö om hon inte hittades i tid.

Vi instämmer med Sveriges Skolledarförbund som kräver att landets rektorer och lärare stoppar den förnedrande nollningen som förekommer på många skolor. Nollning strider mot värdegrunden i skolan och är enligt skolledarna dessutom olaglig enligt lagen om förbud mot kränkande behandling.

Vi anser att staden snarast ska anordna en hearing om nollning för att samla stadens erfarenheter av nollning och dess negativa konsekvenser. Till hearingen ska självklart alla ungdomar och föräldrar i staden vara välkomna att delta liksom organisationer som arbetar mot nollning och mobbning, föräldraföreningar och även myndigheter som Maria Ungdom.

Staden måste också ta initiativ till en årlig informationskampanj mot nollning för att göra alla skolungdomar medvetna om hur farlig nollningen är för dem som utsätts och för att de som utför mobbningen ska bli medvetna om att de kan göra sig skyldiga till allvarliga brott. Det kan handla om misshandel, olaga tvång, sexuella ofredanden och olaga hot.

Det är viktigt med riktad information både om riskerna för liv och hälsa och för de långvariga konsekvenserna till följd av polisanmälningar om brott men också dialog för att stärka elevernas självkänsla. Förstaårseleverna måste stödjas i att våga säga nej till att ställa upp på den förnedrande nollningen och andraårseleverna som själva varit med om nollning måste få möjlighet att bearbeta

sina egna upplevelser, så att de inte upprepar kränkningarna mot andra. De äldre eleverna som tar avstånd från nollning har en given plats i den årliga informationskampanjen och kan fungera både som stöd och positiva förebilder.

Vi vänder oss naturligtvis inte emot inspark och andra positiva sätt att ta upp nya elever i gemenskapen på en skola.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi följande

1. Kommunfullmäktige beslutar att ta klar ställning mot nollning i alla skolor i staden och göra det känt för alla elever, föräldrar och skolpersonal.
2. En hearing ordnas med elever, föräldrar, skolpersonal, organisationer och andra som är emot nollning och mobbning.
3. Utbildningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämnderna utforma en permanent och årlig informationskampanj mot nollning enligt intentionerna i motionen.

Stockholm den 1 oktober 2007

Inger Stark

Susanna Brolin